

REDACTIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
nr. 30, piaţa mare nr. 30.
Nu se neferăncează nu se pri-
muie Manuscrisele nu se
retrimite.

INSERATE
Se acceptă la Administraţiunea în
Braşov şi la următoarele:

REDACTORI DE ANUNȚURI:
Braşov: la N. Dukas Nachf.,
Dr. Angenfeld & Emeric Lea-
son, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
Delegaţi: la A. V. Gold-
sberger, Ekstein Bernat, Iuliu
Mayer (VII Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
La o săptămână pe o coloană
de 10 rânduri pentru o publicare.
Publicat mai dese după tari-
furi învoiaite. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 15).

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco., pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franco.

Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
străinătate și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa nr. 30.
Târgul Inului Nr. 30, oraş. an
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 cor. — Un exemplar
10 bani. — Aşa abonamentele
cât și inscripțiile sunt a se
plăti înainte.

nr. 85. — Anul LXV.

Braşov, Duminecă 14 (27) Aprilie.

1902.

De cauza sfințelor sărbători ale sf. Pașei,
nu va apăre până Mie:curi sêra.

De Pașci.

Dilele înălțătore ale sfințelor Pașci, sărbătoreala cea mare a creștinătății, ne înfățișează cum prin suferințe și chinuri, prin lupta cu patimile diavolești, cu ura cea fără de margini și cu egoismul murdar al vieții pămîntesci, a eșit biruitoare dumnezeiască iubire de omeni.

Mare și sfântă este pilda, ce ni-a dat-o fiul omului, care prin morțea sa pe cruce a răscumpărat păcatele lumii și ne-a adus solia cerească a mântuirii.

Acosta pildă ne face să nțelegem, că nimic bun, nimic drept și adevărat nu se pôte dobîndi în această lume fără de jertfe, suferințe, și lupte nesfârșite.

Numai aceia se fac vrednici de-o viață fericită, numai aceora le suride steaua mântuirii, cari merg înainte pe cărarea cea dréptă, presărată cu spini jertfei și abnegării de sine, fără preget și neclintiți în credința lor.

Noi Românii am avut să suferim vécuri întregi și istoria spune, că am știut să și murim pentru limbă și lege. Decă cu tôte acestea și astăzi trebuie să suferim o asuapire rușinosă și umilitore, cauza aceste, că n'am priceput să fim una și nedespărțiți în luptele pentru liberarea și emanciparea noastră, ne-a lipsit darul de a ne sci abnega tot deuna în momente critice pentru triumful cauzei comune.

Abia de când a început să pătrundă și în sinul poporului nostru incetul cu incetul convingerea, că numai unirea dă putere, că numai prin sfânta legătură a frăției între noi neamului, poporul român pôte

să reziste cu succes năvalei furioase a numeroșilor săi dușmani, am început să ne cucerim pas de pas și noi câte-o petricică scumpă din comora cea atât de bogată și neprețuită a culturii nêmurilor creștine.

Suntem însă numai la început. Și cât nu ne mai stă înainte?

Ne aducem aminte de cuvintele pline de căldură a inimii și de înțelepciune, ce ni-le-a adresat marele și neuitatul bărbat de stat român, Mihail Cogălniceanu, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani al „Gazetei Transilvaniei“, la 1 Ianuarie 1888, dicînd:

„Voi iubiiții noștri frați de peste Carpați ați dobândit mult, a-ți progresat mult pe terenul culturii naționale, și acesta în mare parte mulțumită „Gazetei Transilvaniei“; dér n'ați ajuns încă acolo unde trebuie să ținteze ori-ce națiune, mândră de sângele ce curge în vinele sale, și mai ales națiunea română, urmașa poporului împărat.

„Spre a ajunge la acest scop, măreț, mai trebuie încă multe sfurtări, multe sacrificii, multă prudentă politică, și mai presus de tôte unire, unire deplină între voi, unire n'cuget, unire n'simțiri, cum dicea neamuritorul vostru bard național.“

„Unire deplină între voi!“ Unde e marele și generosul Român să vadă cum în ziua de azi nisce omeni închipuiți, lipsiți de prudentă și prevedere, nisce suflete mici se fălesc, că pot lua în deșert unirea între frați?

Vremuri mari omeni mici! Ôre acesta să fie zestrea, ce ni-o a hărăzit-o șagalnica sorte după atâtea jertfe și suferințe, în mijlocul persecuțiilor și al restriștelor?

De ar învia Bărnuțiu, Iancu, Papiu și contemporanii lor și ar vedea cine se îmbulzesc a fi ađi dascălii

tinerimei noastre din munți și din câmpii, dela Olt până la Someș, dela Crișuri până la Murăș și Tisa, nu s'ar reînțorce ei erășii plini de amărăciune în mormintele lor?

Dér nu! nu se pôte, ca acest brav popor, care, și sclav fiind, a știut a-se face să fie admirat pentru vitejia, istetimea și generositatea sa, să fie condamnat a avé la începutul secolului al două-șecilea ast-fel de înainte mergători mici la inimă.

Are poporul nostru între fii săi tineri și bătrâni destui bărbăți, cari se pot ridica la înălțimea țintei, ce trebuie să urmărească națiunea română mândră de sângele ce curge în vinele sale, cari au și inimă și minte deșteptă și abnegare destulă, ca să înțelgă, că cântarea bardului nostru, uniți-vé în cuget, uniți-vé n'simțiri n'a avut menirea de-a servi urmașilor legiunilor Romei numai ca distracțiă între pocale, ci că acastă cântare are o infricoșată serioșitate pentru ei.

Incă nu s'a stins sémênța „curagiosilor fii ai Carpaților“ și nădăduim în Dumneđu, că ghiata desamăgirilor și a neîncrederii, ce au sădit'o între ei în anii din urmă uneltirile străine, se va topi la căldura iubirei și a devotamentului pentru națiune, ér inimile lor desamortite se vor însufleți cu nouă putere pentru apărarea și întărirea naționalității române.

Ținta e mare și vrednică de ori-ce jertfe și suferințe!

Christos a înviat!

Frumosă este sărbătoreala Crăciunului, care ne reamintescă născerea Mântuitorului și inaugurarea vremurilor de nădejde pentru neamul omenesc.

savantul corp academician să unifice limba literară daco-română. Vă mărturisesc, că ori-cât m'am bătut capul, nu pot înțelegce ce vré să dică acastă unificare. O limbă mai fără dialecte și mai unificată, decât limba daco-română nu se pôte. Nenorocirea e însă, că vrăbiorele primăvăratice de peste munți, cari ciripesc în foiletoanele gazetelor în prosă și poezie, nu știu s'o cârmușcă.

Frumșea limbii noastre în graiu și în scris e în firea sintaxei ei simplă și ușora; ér nu îngrămădirea pe hârtie a cuvintelor turcesci, unguresci și a arhaismelor bulgăresci, cari n'au rațiune de a fi în limba noastră.

Periodele chilometrice nu sunt accesibile și suportabile în limba română și tot atât de puțin accesibile sunt și particularismele locale, cari nu pot fi înțelese, decât numai de conlocuitorii din aceeași localitate cu scriitorul; de exemplu: cine ar puté ghici, că *tocana* chiorénă înșamnă *mămăligă*, că *haisa* „Tribunei“ e identică cu *gónă*, că particularitatea bucureșcenă a *lua méșă* ar fi tot una cu *a cina*, că și cuvântul turcesc *cismea* ar înșemna *fântâna*.

Limba noastră e destul de unită în literatura eclesiastică, în cronicile ardele-

nesci, moldovenesci și muntenesci și în scrierile autorilor noștri clasici vechi și noi, și ea nu cere altceva dela tinerele generațiuni, care se ocupă cu literatura, decât ca s'o studieze și s'o desunescă.

Tinerii noștri, cari încep a-se ivi pe orizontul literaturii, n'au decât să citescă cu cea mai mare plăcere aminte „Ultima rađă din viața lui Eminescu“ scrisă de Riria și publicată mai deunăđi în „Arhiva“ d-lui profesor Xenopol dela Iași, și sunt sigur, că vor vedé în acastă lucrare literară o perfectă unire a limbii române în fond și în formă, ca și în cugete și în simțiri. Sublimele idei sunt intrupate și exprimate în cuvinte, pe cari toți Românii le înțeleg.

O deosebită plăcere m'a făcut declarațiunea Ririei, când cu ocaziunea unui bal la Repedea, asistând în costum național a refuzat să jôce dicînd: „cătrînța românească se potrivește greu cu danțurile străine“.

Tot asemenea afirm și eu, că ha'nă greoie nemțescă, sêu unгурescă croită după moda sintaxelor acelor limbi străine, se potrivește și mai cu greu pe sveltul și ginșagul corp al prea frumoșei limbii noastre naționale. De aceea, tinerii literați de peste munți numai pătrunđend regulile sintaxei limbii române și părăsind localismele neînțelese,

Dér și mai înălțătore este sărbătoreala Pașcilor, care ne reamintescă biruința lui Christos asupra morții și îndeplinirea speranțelor prin înviere.

Decă Christos n'ar fi înviat din morți, tótă credința noastră ar fi deșartă. De aceea de două mii de ani tôte popóarele pe acest act supranatural al învierii fiului lui Dumneđu își întemeiază credința și speranța, și gândindu-se la învingerea luminei asupra întinericului, a adevărului asupra minciunei, găsesc mângăiere în necazurile vieții.

Mulți dușmani s'au ridicat în potrive adevărului învierii în timp de două mii de ani. Au fost omenii dela putere cei dintâi, cari s'au ridicat contra acelora, cari mărturisiau învierea și adevărurile propovédute de cel Înviat și de apostolii lui.

Impărații romani sute de ani au prigunit pe Creștini, confiscându-le averile, ardându-i pe rug, aruncându-i în gura fiarele sălbatice, ca să fie sfășiați. Mii și mii de mucenici și-au pecetluit cu sângele lor credința în blândul Mântuitor, care s'a coborît din cer, să răscumpere lumea.

S'au sculat învățații și filosofii alătura cu puternici cârmuirei și au vrut să dovedescă, că învățăturile creștinesci sunt deșerte și neadevurate. Dér învățăturile filosofilor s'au risipit în vânt și vorbele lor n'au găsit resunet, pe când creștinismul s'a răspândit în mod uimitor și a cucerit tot pămîntul.

S'au ruinat împărații și s'au prăbușit tronuri. Fie-care din cele două-șeci de veacuri a adus schimbări. Popóarele cele mai puternice au perit, ori s'au contopit în altele, nimic nu s'a ales din învățăturile false ale dușmanilor religiunii creștine, singură religiunea lui Christos a rămas strălucitoare, biruitoare în tôte veacurile.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Preumblări în Bucuresci.

XXIX.

Iubite amice!

La noi e timp de primăvară și rëndonelele sosind din țêrile depărtate, unde au iernat, au început să anunțe revêrsatul și cântând melodios țioarele, berzele cu picioarele lor lungi se preumblă falnic pe marginele lacurilor dimprejurul Bucurescilor și florêresele umblă pe strade oferind trecătorilor spre cumpărare flori de primăvară: micșunele frumușele, vioarele și alții, că mult ne-au fost dor de ei.

Ernă pot dice că n'am avut și arendașului locului din grădina numită turcesce *Osnișiu* i-au mers treburile rău de tot. Nénă și ghiță nefind ca în palmă, patinele n'au avut căutare și patinătorii cei cu bani s'au preumblat în trăsuri la șosea; ér cei cu punga golă au măsurat stradele pe jos în Bucuresci. Intre pedestrași eram cel dintâi și trecend pe la porțile Academiei Române, mi-am adus aminte de secțiunea literară a „Asociațiunei transilvane“, care și-a manifestat dorința, că în colaborare cu

precum și latinismele de curênd fabricate și virite cu de-a sila în limbă: ca *congrua*, *sistat*, *rafiociniu* și altele, vor ajunge ca scrierile lor să fie *unificate*, sêu mai bine dicis, la fel cu ale celor din regat.

Profitând de acastă ocaziune voiți aminti și eu unele fire întunecoșe din viața poetului Eminescu cu care mă întâlneam mai în tótă ziua în ôrele libere, când era în Bucuresci redactor la țiarul conservator „Timpul“ și eu eram la țiarul liberal „Românul“. Datele, pe care imi permit a-le aduce la cunoștința publicului, mi-le-a comunicat chiar poetul în țilele lui senine.

La 1874 în luna lui August, Eminescu, fiind doctorand în filosofie, consiliul Miniștrilor presidat de marele bărbat de stat Lascar Catargi, la propunerea d-lui Maiorescu, ministrul de atunci al învățămîntului public, l'a numit provisoriu în postul de bibliotecar al bibliotecii universității din Iași.

Măria Sa Carol I, — Domnul Românilor, așa se întitulau în actele oficiale Domnitorii principatelor unite — a binevoit să confirme definitiv acea numire.

La 1 Septemvrie 1874, Eminescu, intrând în atribuțiunile funcțiunei, ce i-s'a încredințat, intervenea la autoritatea școlară

Dușmanii creștinismului nici aji n'au dispărut cu desăvârșire, pentru-că așa a lăsat Mântuitorul, ca neghina să nu fie smulsă din grăul cel curat și cei ce mărturisesc aji învățăturile lui Christos n'au încetat de-a fi espuși la fel de fel de ispite, însă adevărul propovăduit înainte de asta cu două mii de ani strălucese mereu cu aceeași splendoare.

Poporul român este și el un popor creștin și ca atare iubesc adevărul și dreptatea mai pe sus de toate.

Comora credinței întemeiate pe învierea Mântuitorului este păzită cu sfințenie în colibecele celor săraci, ca și în casele celor bogați.

Adevărul și dreptatea! Acestea sunt devisele sub scutul cărora poporul român întotdeauna a găsit mângăiere.

Mulți dușmanii a avut acest popor în timpul, de când a fost adus pe aceste plaiuri de împăratul roman Traian.

Sunt aproape două mii de ani de-atunci, va să zică suntem și noi tot așa de vechi, ca și Creștinismul — și n'am perit.

Și au fost timpuri și mai grele, decât acelea, pe cari trebuie să le străbatem aji.

Au venit popore barbare asupra noastră, cari au pustiit totul. Poporul român s'a retras atunci la munți și în ascunzătorile acestora și-a păstrat moștenirea cea mai scumpă, ce poate să aibă un popor: limba și credința!

Aceste două lucruri și în ziua de astăzi sunt ținta adversarilor, der speranța noastră este tare, că precum ne-am putut păstra comora cea mai scumpă în timp de atâtea vécuri, nu o vom pierde nici acuma.

Precum străbunii noștri se retrăgeau în munți dinaintea valurilor cotropitoare, așa și noi acuma ne retragem la vatra familiară, unde cultivându-ne limba și legea, așteptăm timpuri mai bune, când adevărul și dreptatea poporului nostru va învia.

Cu increderea nestrămutată, ce o avem în trăinicia poporului nostru, trimitem cetitorilor salutul obicnuit în tota lumea creștinescă cu ocasiunea sfințelor Pascii:

Christos a înviat!

Revista politică.

Dela mórtea ministrului de comerț *Horanszky*, întâmplată aji e săptămâna s'era, cercurile politice din Budapesta sunt mult preocupate de întrebarea, că cine va fi viitorul ministru de comerț. Până acum nu s'au făcut decât combinații în vânt, nici o scire pozitivă nu s'a dat încă asupra acestei întrebări. Una din foile guvernamentale din Budapesta spune, că ministru-președinte Szell va merge pe la începutul săptămânii viitoare la Viena, ca să facă propunere monarhului cu privire la umplerea acestui scaun vacant în ministeriu.

In *dieta ungară* s'a sfârșit Marti desbaterea bugetului ministeriului de culte și instrucțiune publică. În ședința de Miercuri s'a început desbaterea bugetului ministeriului de justiție.

Asupra situațiunei din punct de vedere bisericesc, în care se află frații noștri din *Bucovina*, diarul cernăuțean „Deșteptarea” se pronunță în chipul următor:

Românii din Bucovina stau erași în prējma unor numiri hotărâte pentru binele diecesei. Românii nu pot renunța nici la unul din posturile, ce vor avé să se ocupe, nu pot renunța din punct de vedere național, ca și din punct de vedere al intereselor diecesei. La timpul s'au s'a trecut deplin cu vederea vocea Românilor, și a fost ignorat dreptul lor istoric. Aji însă nu mai poate fi așa. Aji a sosit timpul, ca clubul român parlamentar să se angajeze hotărât în afacerea actuală a diecesei bucovinene gr.-or., conform cu adevăratele interese ale Românilor.

Dorim fraților noștri isbânda deplină a postulatelor lor bisericesci naționale, căci numai dela o isbândă ca acesta pot ei spera întărirea pe toate terenurile vieții publice naționale.

In *Rusia* fierbe și clocote. Ne aducem aminte, cum în anul trecut studenții dela universitățile rusești, alăturându-li-se și muncitorii, au pus la cale o adevărată *mişcare revoluționară*. Ei se resculară în potriua regimului absolutist și de terore, ce dăinuesce în marele imperiu al Țarilor, și cereau drepturi și libertăți

politice și individuale. Mișcarea de anul trecut s'a transformat într'o mișcare de luptă înverșunată contra puternicilor stăpânirii rusești, de atentate și asasinate. Lupta nu mai putea fi dusă pe față, căci cei cari o înșghebaseră, studenții, erau suprimați în fel și formă, mulți din ei cădură victimă a despotismului și al terorii, învățământul universitar fu așa dicend suprimat, numeroși studenți au fost trimiși la Siberia și manifestarea ideilor de libertate deveni imposibilă. Studenții și-au luat derrefugiul la atentate și asasinate. Armei teribile a răsbunării i-a cădută victimă — după-cum se scie — și ministrul rusec de interne Sipiaghin. Arestările în Rusia se fac pe-o scară întinsă. Mulți dintre studenți însă s'au refugiat în străinătate. În Paris s'au descoperit 15 studenți, cari aveau legături cu cei din Rusia și în unire cu aceștia organizau comploturi. Cei 15 arestați în Paris au fost ceruți din partea Rusiei să li-i es tradee.

Intre *Serbi și Bulgari* relațiile sunt erași încordate din cauza numărului archimandritului serb Firmilian de metropolit în eparhia Scopia din Macedonia. Când Bulgarii au audīt de acesta și scirea fu oficial confirmată de către agenția diplomatică bulgară din Constantinopol, ea a produs o viuă surescitare în spiritele din Bulgaria. Visitele, ce era să le facă deputații bulgari la Belgrad, au fost imediat contra-mandate și o vie polemică de învini reciprocă s'a început în gazetele bulgăresci și serbesci. Mai mult, guvernul principatului bulgar, sprijinit de toate grupările politice, a protestat energetic la Pórta otomană, făcându-o responsabilă de turburările, ce se pot nasce din cauza investirii lui Firmilian.

Se dice, că cestiunea investirii lui Firmilian a pus'o pe tapet Rusia, ca ast-fel să potolască pofa de răsbunare a Bulgarilor. Ambasadorul rus Sinovjew din Constantinopol, în numele Țarului a cerut Sultanului confirmarea lui Firmilian. La amenințările exarcului bulgar, că va demisionezi Sfinția Ta, și să te duci la Tirnova; numai în principatul bulgar poate să existe biserică bulgărescă. În urma acestui răspuns, exarcul a protestat la Pórtă, ér metropolitul bulgar din Scopia a protestat împreună cu toate comunitățile bulgăresci din eparhia sa. Lu-

crul pare a fi pus la cale de Rusia, cu scop de a propune ridicarea schismei și mutarea exarcatului bulgar în Bulgaria.

Socialiștii din *Belgia* au desarmat. Consiliul muncitorilor din Brussels a hotărât într'o adunare, ca săptămâna acesta să înceteze cu greva și să reia munca. Acesta însă semnă fără indoială victoria și consolidarea conservatorilor belgieni, cari n'a voit să cedeze nimic din politica lor.

Progresiștii belgieni sunt însă de altă părere. Ei dic, că victoria conservatorilor (clericilor) e numai aparentă. Socialiștii ar fi desarmat numai din cauză, că continuând greva, ar fi zădărnicit speranțele pentru o revisuire a constituției, fiind-că partea cea mai mare dintre industriali sunt liberali.

Mult s'a scris și s'a vorbit în zilele acestea despre posibilitatea și imposibilitatea încheierii păcii în *Africa-de-Sud*. Diarul „Times” din Londra a făcut zilele trecute o revistă asupra situațiunei, decât Burii ar fi aplecați să depună armele. Fóia englesă spune, că în decursul negocierilor Burii s'au putut convinge, că principiile politice ale Engleterrei sunt nestrămutate. Burii nu se pot tocmai cu Englesii din simplul motiv, că ei nu pot să iubească pacea, der pace onorabilă și durabilă. Schalk-Burger și soții au putut să se convingă în Pretoria, că nu va fi reu pentru Burii, decât vor capitula.

Firesce, că aceste sunt dorinți englesesci. Burii la rândul lor vorbesc și cugetă cu totul altfel. Ei nu se pot considera de învinși, tocmai atunci când au dat dovadă de puterea și vitejia lor și când situația pentru ei a devenit erași favorabilă în urma victoriilor, ce le-au raportat asupra armatelor lui Kitchener.

Conferențele din Pretoria s'au încheiat. Generalii burii s'au dus erași în lagerele lor, fără ca să se fi ajuns la un rezultat pozitiv. Pacea o dorește și unii și alții, însă Englesii cer dela Burii imposibilități, ér Burii pun condițiuni, pe cari Anglia nu le va iscăli. Nu rămâne deci, decât continuarea războiului

superioră cu rugarea ca să înzestreze biblioteca cu cărți din cari tinerimea se potă învăța stilistica română.

In acest scop intrând în negocierii cu un librar-anticar și înaintând o listă cu prețurile și cu cărțile seu manuscrisele cari se găseau în librărie, între altele, raporta următoarele:

„Literatura română din secolii XVI, XVII și XVIII e reprezentată prin 269 opuri tipărite, dintre cari cele mai multe bisericesci. Sfertul întâi al secolului nostru pórta asemenea caracterul secolului al XVIII-lea. Cartile bisericesci, ca trebuință generală a poporului, prevaléză, cărți mirene nu se tipăresc, ci se lătesc numai în manuscrise. Insa și *condica civilă* a Moldovei (din secol. acesta) a fost tipărită numai de frica plastografiei, după cum se vede din prefață.

„Deci se poate stabili în genere principiul, că numai cărțile bisericesci se tipăreau de regulă, ér lectura laică a secolilor trecuți și din începutul acestuia e cuprinsă — maxima parte — în manuscrise. Ar fi deci de dorit, ca în marginile restrinșelor mijloce, ce s'au încuviințat bibliotecii, să se adune această literatură an cu an, însă continuu și sistematic.”

„In privirea cărților bisericesci mai observ, că data tipăririi nu e mei nici odată aceea a compunerii lor și când există vre-o a doua ediție, ea nu-i decât reîm-

primarea celei dintâi, fie acesta ori-cât de veche. Er o categorie deosebită de manuscrise o formeză acelea, cari există și tipărite, der sunt cu mult anteriore epocii tipăririi lor. Acestea sunt numeroșii în limba română. Importanța serierilor acestora nu se poate stabili teoretic și de dinainte, ea se vede abia în curgerea vremii și se schimbă după punctele de vedere, cari predominéză la studiul lor. Ne-tăgăduită este însă valoarea lor stilistică și lexicală. *Stilistică*, căci nu sunt scrise sub influința limbilor moderne, cel puțin nu a celei franceze, și se găsesc în locuștii, cari încep a dispăre din limba de astăzi și se înlocuiesc prin șablone de fraze, streine dezvoltării de până acum a limbii noastre; *lexicală*, prin mulțimea de cuvinte originale, pe cari scriitorii bisericesci și laici, siliți să recurgă la proprii mijloce, le întrebuințéză în compunerile lor.”

După un serviciu de 9 luni, și anume a 1 Iulie 1875 Eminescu a fost trecut de la bibliotecă în postul de revisor școlar al județelor Iași și Vaslui în locul unui Agura bulgar, care după liberarea Bulgariei a trecut la Sofia, unde a ocupat portofoliul Ministeriului cultelor și al instrucțiunei publice.

Venind vorba de acest Bulgar, imi reamintesc un incident forte caracteristic, și anume, se dice că d-l Agura ar fi între-

bat, când era în țară, pe d-l Hașdeu, decât domnia-sa încă ar fi străin de origine?

D-l Hașdeu, cu ironia sa genială, ar fi răspuns, că coborînd dintr'o familie poliglótă nu-și poate preciza originea, însă un lucru îl poate spune cu siguranță, că n'are cap bulgăresc.

Reluându-mi firul, constat că Eminescu ca revisor școlar, n'a funcționat de cât numai până la 1 Iunie 1876, când, conform rețetelor noastre deprinderi de a premeni necurmat personalul administrativ, a fost înălțurat din serviciul statului fără nici un motiv.

La 16 Iulie 1876 o altă lovitură și mai grea l'a atins fiind dat în judecată, că ar fi înstrăinat cărți din bibliotecă. Sub povara acestei lovituri morale a stat până la Decembrie 1877, când parchetul tribunalului din Iași a stins acțiunea penală ca nefiind cas de urmărire.

Cu modul acesta, marele măiestru al poeziei române, în mai puțin de doi ani cât a ocupat funcțiuni publice, a avut să sufere o înălțurare din serviciu și o acțiune penală ca recompensă națională.

Rămăs fără serviciu și împins de fómă a trebuit să se arunce în vârtejul presei militante, pentru-că un alt câmp deschis

nu găsea pentru produsele sale literare, care să-i procure pâinea de toate zilele.

La noi înalta societate nu prea se îndeletnicește cu încurajarea artelor și a literaturii naționale, clasa de mijloc neavând cultură și conștiință națională, nu simte trebuință de a-și nutri sufletul cu cărți folioștore, și plutocrația, eram să dic aristocrația, după-ce și-a umplut punga, părăsesce țara să trăie în liniște la Paris, Viena, Atena și chiar la Sofia.

In fond judecând, Eminescu, ca diarist, combatând cu tota puterea convingerei sale *fraseologia golă și stérpă* menită, cum dicea el, a revolta simțimintele omnilor culti, nu aparținea nici unui partid politic; el era naționalist în tota puterea cuvântului.

In articolii săi politici, publicați în „Timpul”, își desfășura tota puterea intelectuală în scopul de a opune, cum afirmă chiar și d-l Maiorescu, elementelor străine intrate în pătura supra-pusă importanța elementului român autohton și de a formula sinteza unei direcțiuni istorice naționale în conducerea afacerilor publice ale statului român.

Tot asemenea afirmă și distinsul profesor, D. A. Laurian, în discursul rostit la

CÂȘTIGUL PRINCIPAL 1.000,000 CORÓNE.

Vivat fortuna!

Losuri de classă

în curând se începe din nou la

LOTERIA X-a de CLASSĂ REG. UNG.

pentru tragerea din 22 și 23 Maiu 1902 st. n. se capătă la

MIHALOVITS & NUSSBÄCHER în Brașov.

Missa pentru classa primă e:

	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$	
Corone	12.—	6.—	3.—	1.50	} Porto cu 40 filler mai mult. } Porto cu 60 bani mai mult.
Lei noi	12.80	6.40	3.20	1.60	

A V I S.

În prăvălia I. G. EREMIE au sosit

Icre negre de morun proșaete, bob mare. deca	26	bani
" " " nisetru " " mai mic	24	"
" " " $\frac{1}{2}$ tescuite " "	20	"
Icre roșii prima calitate	1 Kl.	Cor. 3 20
Măslinile trile extra	1	" " —.80
Lapți sărați	1	" " 124
Lachs de rin afumat	1	" " 7.—
Halva în cutii cu vanile	1	" " 2.40
Dulcēța de prune, vișini și smeură.	1	" " 2.60
Hiribi uscați		

Intinde norocului mâna!

Mulți au fost favorisați de noroc cumpărând un los dela noi!

Loteria de classă reg. ung. privil.

Oferă cele mai bogate șanse de câștiguri. Din

100.000 Losuri 50.000 se sortează cu câștiguri în bani gata.

Cel mai mare câștig eventual

1.000,000 Coróne.

1 Premiu 600.000, 1 câștig à 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000, 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5.000, 3 à 3.000, 432 à 2.000, 762 à 1.000

O nouă aplicațiune a fonografului.

Barașii sunt o populațiune răsboinică a Madagascarului, care astăzi depinde de Franța. Barasul diferă, cu totul de Hovas, prin sinceritatea sa, și-și consideră ca sfântă promisiunea, pe care a făcut-o odată. Cu Barașii mijlocele violente nu reușesc, și de aceea și Francesii întrebuintează față de dēnșii numai blāndețea.

Ceea-ce le produce o deosebită plăcere, făcēdu-i în același timp a considera pe Europeni ca superiori lor și a-le fi favorabili, sunt fenomenele produse de sciință. Când Barașii au vēdut în capitala lor Betroka o mōră și mai cu sēmă când au vēdut lumina electrică (cāci Betroka este acum luminată cu electricitate) cum se aprinde și se stinge fără foc și fără fum, au fost convinși, că Europenii sunt a-tot-puțernici, și că vrājitorii Europenilor sunt cu totul superiori vrājitorilor lor. Barașii sunt răsboinici și păstori; ei au nenumērate cirezi de boi; nu cultivă de loc pāmēntul și nici nu fac vre-un alt meșteșug. Ei nici nu se hrāniau din carnea boilor, și nici nu întrebuințau boi la lucrarea cāmpului, și de aceea când au vēdut pe Francesii întrebuințând boii la cărat și la agricultură, au rămas foarte încāntați și s'au convins, că Europenii au venit spre a-le fi de ajutor, ēr nu, după cum credeau la început, spre a-i face selavii. Astăzi o mulțime de fete Barașe au învățat să cōsă la mașină și-și fac hainele ele singure.

Barașii sunt de origine arabă; religiunea lor e un soi de fetișism în care cultul străbunilor este foarte mare.

Acest cult a servit, într'o ocaziune pe care o arătăm mai jos, comandantului frances din localitate spre a împăca pe doi șefi Barași. Eță cum povestesc comandantul întâmplarea:

Intr'o zi, un șef mi-se plānse, că un altul i-a furat 500 boi; casul era grav, căci de aci se putea nace luptă între ei și deci să se turbure dominațiunea noastră în provincie. Chemai pe hoț, însă el negă cu totul faptul. Ce să fac? Ori-ce mijloc ași fi întrebuințat, totuși unul din cei doi ar fi trebuit să rămână nemulțumit. Sciința a rezolvat problema.

Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umb'at Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„*Romānul în sat și la ôste*“. Acesta este titlul unei nouē cārticele, ce d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii romāne. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„*David Almășianu*“, schițe biografice de Ioan Popca. Broșura acēsta, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„*Reflexiuni fugitive*“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p.)

„*Viața și operele lui Andrei Mureșianu*“, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blăși. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venind curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internat la preparand al din Blăși.

„*Pentru memoria lui Avram Iancu*“, apelul dat către ministerul de interne D. Percz-i prin d-l Dr. Amos Trāncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 corōnă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„*Lupta pentru drept*“ de Dr. Rudolf de Ihering traduce-re de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„*Țeranul român și ungar din Ardeal*“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„*Māndăstirea Putna în Bucovina de fracție Porumbescu*. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto).

„*Rugăciune de pocāință*“ către Domnul nostru Isus Christos și cele 12 Vineri mari de peste an. Folositoare pentru ori-ce creștin. Brașov 1902. Prețul 20 bani cu porto cu tot. Se află de vēndare la Tipografia A. Mureșanu.

Scrieri economice.

Manual complet de

Manual complet de

Manual complet de

Manual complet de

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 25 April 1902.

Măsura sau greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	14	50
"	Grâu mijlociu . . .	14	20
"	Grâu mai slab . . .	13	—
"	Grâu amestecat . . .	11	—
"	Săcară frumoasă. . .	9	60
"	Săcară mijlocie. . .	9	20
"	Orz frumos	7	40
"	Orz mijlociu.	7	—
"	Ovės frumos.	6	40
"	Ovės mijlociu	5	90
"	Cucuruz	8	—
"	Mălaiu (meiū)	8	—
"	Mazăre.	24	—
"	Lințe	15	—
"	Fasole	9	—
"	Sămență de in	22	—
"	Sămență de cânepă .	8	50
"	Cartofi.	1	80
"	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	04
"	Carne de berbec. . . .	—	—
100 kil.	Său de vită prospăt .	44	—
"	Său de vită topit . . .	64	—

Bursa de mărturi din Budapesta.

din 23 April. 1902.

S ă m i n țe		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme	
			dela	până la
Grâu Bănățenesc		80	9.25	9.40
Grâu dela Tisa		80	9.20	9.30
Grâu de Pesta		80	9.20	9.30
Grâu de Alba regală		80	—	—
Grâu de Bácska		80	—	—
Grâu unguresc de nord . . .		80	—	—
Grâu românesc		80	—	—

Semințe vechi ori nouș	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme	
			dela	până la
Săcara	nutrey.	70—72	7.80	7.50
Orz	de rachiu	60—62	7.40	7.25
Orz	de rachiu	52—54	4.40	4.25

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Aprilie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119.95
Renta de coróne ung. 4%	97 80
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% .	120.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2% .	100.65
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.65
Bonuri rurale ungare 4%	97.25
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	163 40
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.40
Losuri din 1860.	153.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară *	15.97
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	691.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit .	671.50
Napoleondori	19 06
Mărci imperiale germane	117.22 1/2
London vista	240.20
Paris vista	95.32 1/2
Rente de coróne austr. 4%	99.60
Note italiene.	93.15

Cursul losurilor private

din 25 April. 1902.

	cump.	nde
Basilica	19 10	20 10
Credit	433 —	437 —
Clary 40 fl. m.	172.—	175.—
Navig pe Dunăre.	—	—
Insbruck	84.	85.—
Krakau	76 50	78.50
Laibach	74 —	78.—
Buda	—	—
Palffy	200.—	207.—
Crucea roșie austriacă	187.—	190.—
" " ung.	57.25	58.25
" " ital.	29.60	30.60
Rudoif "	80.—	83.—
Salm	233.—	237.—
Salzburg	81.—	83.—
St. Geróis	270.—	280.—
Stanislau	—	—
Triestina	—	—

62—64 610 690

Serbar
Eri s
Sa Regalele
Principele
Regal, a
Mitr
Don
plek, în
p superi
cele 7 s
Der
garnison
ropolei
Stambul
Am noi
de Alt
si
fiind d
plăte
lurier
minis
partio
fi fi
cari
fiind
pe V
pe I
S S
UR

Serbarea Sfintelor Paști în Bucuresci.

Eri sora de Vinerea-Mare, Majestatea Sa Regele, însoțit de Alteța Sa Regală Prințipele moștenitor și urmat de Curtea Regală, a mers la orele 7 și jum., la biserică Mitropoliei spre a asista la serviciu.

Domnii miniștrii, domnii președinți și membrii Corpurilor legiuitoare aflați în Capitală, înalții funcționari, oficerii generali și superiori din garnisonă, s'au dus la orele 7 și un sfert la Mitropolie.

Detășamente din diferite corpuri ale garnisonului au stat înșiruite în curtea Mitropoliei, în tot timpul ceremoniei ocolirii Sfântului Epitaf.

Azi Sămbăta Paștilor, la orele 12 din noapte, Majestatea Sa Regele, însoțit de Alteța Sa Regală Prințipele Moștenitor și urmat de Curtea regală, escortat fiind de un escadron de gendarmi ai Capitalei, va merge la Mitropolie, la Sfânta Inviere.

Vor asista la această ceremonie: domnii miniștrii, domnii președinți și membrii ai Corpurilor legiuitoare prezenți în Capitală, înalții funcționari și oficerii generali și superiori din garnisonă.

Momentul când I. P. S. S. Mitropolitul Primat exclamă: „Christos a înviat“, se va anunța Capitalei prin 101 tunuri de Dealul Spierei.

Conform vechilor tradițiuni, se va scrie Evanghelia Sfântului Ion, pe care M. S. Regele o va semna și care se va investi la urmă cu sigiliul statului.

M. S. Regele va lua apoi în mână Sfânta Cruce, înaintea căreia se vor închina asistenții.

O gardă de onoare cu muzica va sta în fața mitropoliei, în timpul ceremoniei Sfântei Inviere.

Ținuta pentru persoanele, ce vor asista la aceste ceremonii, va fi: Vineri, ținuta de doliu. Pentru civili: frac, cravată și mănuși negre, decorațiuni (marile cruci fără cordon); pentru militari: ținuta de ceremonie (oficerii generali: tunica cu gulerul roșu); decorațiuni (Marile cruci fără cordon).

Sămbătă, ținuta de gală. Pentru civili: frac, cravată și mănuși albe; pentru militari: ținuta de ceremonie.

Reclamațiunile contra listelor electorale provisorice.

Atragem atențiunea celor cu drept de alegere, că conform legii, listele electorale provisorice ale alegătorilor de deputați districți pentru anul viitor (1903) s'au compus și că termenul de reclamațiune începe cu ziua de 5 Mai și va dura până la 15 Mai st. n. anul curent, și până la 25 Mai se pot face observațiunile asupra acestor reclamațiuni.

Mulți susțin, că Eminescu era pesimist pentru că ar fi fost pătruns de ideile pesimiste ale filosofului german Schopenhauer. Nu împărtășesc această părere. Creștinismul meu este, că caracterul lui drept și curaj și spiritul lui pătrunzător, observând defectele morale, culturale și politice ale societății noastre din timpul în care trăia, l-au făcut pesimist și i-au sporit înțelegerea suferințelor, încât adese se plângea, că și-a pierdut bucuria de a trăi și doborârea de a lupta în mijlocul unor întocmiri, care se păreau a fi mincinoase.

Eminescu, care avea o cultură superioară, un talent deosebit și un temperament de artist, ori-cât de impersonal s'au arătat, al bunului trai, cum pretind că ar fi fost, totuși eu sunt convins, că pe lângă nemulțumirea sa sufletescă cu

Pentru scopul acesta listele electorale provisorice din cele două cercuri electorale ale comitatului Brașov, vor fi depuse dela 5—25 Mai st. n. c. în biroul președintelui comitetului central, și catalogul alegătorilor din comunele diferite e depus la primăria (casa satului) fie-cărei comune din comitat, pentru-că fie-cine se le potă examina și la casa de lipsă decopia, dela orele 8—12 a. m. și 2—6 p. m.

Încât pentru listele electorale provisorice din cele două cercuri electorale ale orașului Brașov, ele se pot vedea și decopia de ori și cine la primărie (magistrat) tot dela 5—25 Mai st. n. c. dela orele 8—12 a. m. și 2—6 d. m.

Privitor la propria sa persoană poate fie-cine reclama în contra listelor (decă e lăsat afară din ele, sau e greșit scris etc.) Afară de acesta fie-cine e îndreptățit a reclama contra ori-cărei introduceri, sau eliminări (lăsare afară) din listele acestui cerc de care se ține.

Reclamațiunile se fac dela 5—15 Mai în scris; pe o singură colă unul poate face reclamară și pentru mai multe persoane din cercul, de care se ține.

Reclamările le poate cetă ori și cine și își poate face dela 16—25 Mai observările sale la ele, asemenea în scris și pentru fie-care reclamare separată au a-se face separat.

Cererile cu reclamările sau observațiunile asupra reclamărilor, sunt a se înainta primărilor comunale.

Asupra acestor reclamații și observații comitetele centrale (comitatens și orașenesc) vor decide în luna lui Iunie. Ședințele vor fi publice.

SCIRILE DILEI.

-- 13 (26) Aprilie.

Serbători fericite cetitorilor, colaboratorilor, corespondenților și amicilor foicei noastre, precum și tuturor fraților din apropiere și din depărtare!

Fundațiunea Șaguna. Fundațiunea fericitului arhiepiscop și metropolit Andrei Baron de Șaguna, întemeiată prin dispozițiunile testamentare ale nemuritoriului arhiepiscop, reprezenta la luarea în primire a ei, la 1873, o sumă de 75.427 fl. Conform testamentului, avea să fie inactivată când capitalul va ajunge la 100.000 fl. ceea-ce s'a și întâmplat la finea anului 1877. Capitalul a crescut la 100.460 fl. 68 cr. Calculul este făcut după curs și nu după valoarea nominală a hârtiilor, în care era plasată fundațiunea. Drept aceea inactivarea ei s'a amănat până la 1871, când s'a ridicat la 137.381 fl. 93 cr. De la acest an încôce s'a început oferirea ajutoarelor: a) pentru zidirea de biserică 2/4 din venit, b) pentru zidirea de școle 1/4; și 1/4 capitalizare. Ajutorele votate până acuma sunt: pentru biserică 153.912 fl. Pentru școle 76.380. La olaltă 230.292 corone. Pe lângă acesta s'a dat secretarului o remunerațiune anuală

de 200 cor., fișcalului de 200 cor. diurne membrilor comisiunii circa 400 cor., la an. Cu finea anului 1901 fundațiunea Șaguna reprezintă o valoare de 367.889 cor., 17 fl.

Môrtea unui binefăcător. Vineri, 18 Aprilie n., a răposat în comuna Sava, pe Câmpie, *Alexe Bidian*, la vîrstă de 78 ani. El fu înmormântat Luni în 21 Aprilie n. Răposatul a lăsat averea sa de peste 140.000 corone în grija Prea Ven. Consistoriu metropolitan din Blași, ca din venitele ei să se împartă *stipendiului* copiilor rudelor sale mai apropiate, cari se învețe măestrii, neguțătorie și plugărie, cu condiția să rămână fii credincioși ai bisericei și neamului. Din suma testată 20% să se capitalizeze. La înmormântare au funcționat d-l canonic din Blași Dr. Vasile Hossu și directorul „Economului“ Basiliu Podobă, invitați anume din partea familiei la acest act trist. Cuvîntul funebru l'a rostit d-l B. Podobă; a vorbit apoi d-l Dr. V. Hossu, laudând faptele răposatului.

Societatea „Transilvania“ din Bucuresci face cunoscută môrtea unuia din cei mai zeloși amici și promovători ai culturii noastre românești, a lui *Alexandru Lupășcu*, fost membru la înalta curte de compturi, deputat și senator, și unul din fundatorii acestei societăți cu menirea de a veni în ajutorul culturii tinereime ardelene. Din incidentul acesta societatea „Transilvania“ a făcut următorul anunț subscris de d-l G. Misail președinte și de d-l D. Rațiu secretar:

Cu cea mai profundă durere îndeplinesc trista pentru mine datorie, de-a vă aduce la cunoștință, că d-l Alexandru Lupășcu, iubitul nostru președinte de onoare, fost vice-președinte și casar 33 de ani al acestei societăți, spre a cărei fondare a contribuit atât de mult, a încetat din viață astăzi, 8 Aprilie, la domiciliul său din str. Cosma 12.

Societatea noastră, față de acest eminent bărbat, e cu deosebire datoră a-i aduce toate onorurile, ce-i stau în puțință pentru a-și lua ultimul rămas bun, ca dela acela, care ne-a servit, nu ne-a uitat și nu a lipsit din mijlocul nostru până la ultimul moment, conlucrând cu noi toți pentru binele societății ce am fundat.

Un bust al lui Ion Brătianu. Joi a fost espediat la Drăgășani bustul lui I. C. Brătianu, executat de sculptorul C. Bălăcescu. Contrar obiceiurilor, statua nu va fi învelită, până la inaugurare, în tradiționala pânză albă, ci în tricolorul național. La inaugurarea bustului, care va avea loc în prima zi după Paști la Drăgășani, vor asista miniștrii D. Sturdza, I. I. Brătianu, S. Haret și B. Misir. Un mare număr de senatori și deputați au anunțat, că vor participa la această serbare.

O nouă însoțire românească. In Hunedora s'a pus la cale înființarea unei în-

soțiri economice (magazin de cereale și anticipații). In acest scop s'a trimis o circulară la mai multe persoane marcante, prin care sunt invitați la o consfătuire a fondatorilor pentru ziua de 30 Aprilie st. n. a. c. Cu această ocaziune se vor discuta modalitățile înființării, proiectul de statute, și se vor face pași necesari pentru ținerea adunării constituante.

Din Orăștie. „Libertatea“, foice săptămânală, ce apare dela anul nou în Orăștie, aduce la cunoștința cetitorilor săi următoarele: „D-l Dr. Ales. de Vajda-Voevod, printr'o scrisore privată către d-l Dr. A. Vlad, ne face cunoscut, că se retrage din gruparea fondatorilor „Libertății“.

Premiile Academiei române. Academia română a dispus, ca premiul Adamaki să fie distribuit astfel: D-lui I. Zane 2800 lei pentru volum al II-lea din „Proverbele române“. D-lui Al. Vlașcu 1000 de lei pentru „România pitorescă“. D-lui Ludovic Dauș 400 de lei pentru poema „Eglé“. D-lui I. Găvănescu 500 de lei pentru „Elemente de psihologie“. D-lui A. Onciu dela Brînn 500 de lei pentru „Dreptul administrativ la Români“. D-lui Ernest Georgiu 400 de lei pentru „Vinătoria în România“. Afară de acesta i-s'a acordat d-lui Dr. Urechidă 5000 lei din fondul Lazar pentru lucrarea sa „Noțiuni de igienă“ și d-lui Dr. Ioan Mihalyi, fratele Esc. Sale mitropolitului din Blași 4000 lei pentru lucrarea sa „Diplome Maramureșene“ din secolul XIV și XV.

Șicanări cu pașaportele. Ni-se comunică din Săcele, că locuitorii de acolo, cari de timpuri imemorabile își câștigă pâinea în România, de unde aducând bani își achită birurile către guvernul ungar, sunt espuși la o mulțime de șicanări cu pașaportele și certificatele de trecere. Pentru câte un pașaport trebuie să aștepte câte 4—5 luni, și pentru un certificat câte 3—4 săptămâni. In acest timp bieții omeni sunt trimiși dela Ana la Caiafa și interesele lor sufer enorm din cauza întârzierii. — Ar trebui să se ia măsuri, ca la comitat să se aibă în vedere plângerile exprimate în aceste rânduri și să înceteze practica de până acuma.

Zăpadă în România. Din diferite locuri sosi în Bucuresci șicrea, că a căzut zăpadă. Șicrea a produs o mare îngrijire, fiind temeri de o compromitere a recoltei.

Concert în Bistriță. Duminecă la 13 Aprilie a. c. s'a dat un concert clasic în sala cea mare dela „Gewerbe-Verein“ în Bistriță din partea domnei *Irena Vladaia* primadonă la teatru național din Bucuresci Concertul — după cum ni-se scrie — a reușit atât de bine, încât pe lângă onoarea cea mare făcută Românilor din Bis-

starea lucrurilor de atunci, mai era și grija materială care-l chinua și îl indispunea.

Un om fericit și mulțumit, ori-câtă inspirațiune poetică ar avea, nu cred că ar fi în stare să-și manifeste suferințele și suferințele cum și le înfățișează Eminescu în următoarea poezie inedită publicată în numărul 4 al „Convorbirilor Literare“ din anul curent și care e de-o frumusețe deosebită:

Ce suflet trist mi-au dăruit
Părinții din părinți,
De-au încăput numai în el
Atâtea suferinți?

Ce suflet trist și fără de rost
Și din ce lut incert,
Că după atâtea amăgiri
Mai speră în deșert?

Cum nu se simte blăstemat
De-a duce 'n vezi nevoi?
O, valuri ale sfinteii mării,
Luați-mă cu voi!

Numai acesteia dănci nemulțumiri sufletesci se poate atribui, că poetul n'a cântat de loc gloria armelor străbune, reinviată de armata română pe câmpiile Bulgariei în anul 1878, și decă nu trăia laureatul poet, Vasile Alexandri, regele poesiei române, tine-

ave pe „Peneș Curcanul“, care se le inspire iubire și devotament pentru patrie și dinastie!

Pentru a pute cunoșce mai de aproape situațiunea materială a poetului, trebuie să avem în vedere două epoci, prin cari a trecut: una până în vîra anului 1883, când a nebutit . . . . . și alta de pe la anul 1885, când și-a venit în fire. In prima epocă a trăit în *sărăcie* ca mai toți dia-risții noștri de profesiune, avînd atâtea, cât îi trebuia de pe o zi pe alta; în a doua epocă însă trăia în *miserie* completă.

In primăvara anului 1888, venind dela Botoșani la Bucuresci, locuia într'o odăiță săracioasă situată într'o cotitură întunecată din fundătura unui coridor din etajul al III-lea al vastului labirint al hodorgitelor case ale lui Mercuș din piața teatrului. In acesta a lui locuință adese îl cercetam și rămăneam cu sufletul zdrobit, vedînd pe marele artist cu ghetetele scâlciate, cu hăinele petecite, cu pălăria găurită și cuprins de grija, că a doua zi neavînd cu ce-și plăti chiria, va fi dat afară. In odăița aceasta a stat până la finele anului 1888, când lovindu-l din nou bôla grea de mai înainte, a fost pentru a doua oară internat și întreținut de amicii săi in casa de săn-

tate a doctorului Șuțu din Bucuresci, unde a și murit în Iunie 1889.

Cât a trăit Eminescu a fost prea puțin cunoscut. Numai acum după 13 ani de la încetarea sa din viață, a înput lumea să-l cunoască și să-l aprecieze.

Dorindu-vă din inimă, ca sfințele sîrbătorii ale învierii Domnului nostru Isus Christos să le petreceți în pace și sănătate, sper să ne vedem în curînd la Brașov.

Bucuresci, în Aprilie 1902.
Teofil Frâncu.

La scaldă.

Avea ceva pîrăul
Ceva prin gând avea,
Căci dulcea lui cântare
Prea tainic răsuna.
Veduse el viclénul,
La umbra de arin
O dulce copilă
Ca flórea cea de crin.

Veduse el o mândră
Și gingașă făptură,
Care robesce inimă
Și mințile le fură.

trifă, amintirea domnei Vladaia va rămâne încă multă vreme la publicul cel mare și ales din Bistrița, care a avut fericirea de a asculta acest clasic concert. După concert a fost o veselă întrunire în otelul cel mare la „Regele Ungariei“. Artistul a plecat din Bistrița spre Năsăud de unde își va continua turneul și în celelalte orașe și centre românești.

Bandele bulgare în Macedonia. Din Constantinopol se telegrafază, că o bandă bulgară apărută aproape de Osmaniye, a avut o ciocnire cu trupele turcesci. Șese Bulgari au fost uciși și 24 au fugit.

Populația Austriei. După ultimul recensământ încheiat la 31 Decembrie 1900, sunt în Austria propriu zisă: Germani 9.167.898, Cehi 5.959.825, Poloni 4.260.961, Ruteni 3.343.323, Sloveni 1.192.750, Italieni 727.084, Croați 711.939, Români 230.962, Maghiari 9.512. Evreii în toate țările austriece sunt: 1.224.708. Total 26.150.599 locuitori.

Comerciu cu ouăle. Sașii din nouă comune din Transilvania s'au întovărășit și au format centruri pentru acest scop. Unele din aceste tovărășii au adunat zilnic până la 1000 ouă, altele pe săptămână cel puțin 1—2 lădițe a 1440 ouă, pe care le expediau la Budapesta și Berlin. Toți au câștigat cel puțin un ban la ou față de anul trecut. Asta a fost cu puțință numai fiindcă s'au scăpat anul trecut de comisionari. Lucrul merită deci atențiunea locuitorilor noștri dela sate, căci imitând pe Sași vor avea aceleași folose. Din exemplul acesta se poate vedea încă, ce plătesc întovărășirea într'ale economiei și comerțului. — **Primăria din Budapesta** a început să se preocupe spre a instala o bursă specială pentru acest produs galinaceu. — **Americanii** au format trusturi spre a-i ridica prețul. Înaintea Paștilor un trust a cumpărat 180.000.000 ouă! și prețul lor s'a urcat dela 25 bani bucata la 35 bani s'au în loc de 45.000.000 lei cu cât se puteau vinde, s'au prins 63.000.000 lei, adică un câștig de 18.000.000 lei.

Ce-i un ou? dicem noi! etă ce produce ouăle,—dic omeni economi și cu minte ca Americanii.

O licitație sângeră a fost în comuna Maidan. Locuitorului M. Tr. era să i-se vândă mai multe lucruri pentru o datorie. S'a rugat de creditor să-l mai aștepte, d'ar acesta n'a voit. La licitație au fost puțin cumpărători, căci datorașul îi amenințase cu moartea. Când s'au terminat licitația, M. Tr. a încuiat porța și ajutat de cumnații lui, i-au luat pe cei din curte la bătaie. Esecutorul, ér mai ales creditorul și cei doi cumpărători, au fost zdrobiți rău. Datorașul și cu cumnații lui au fost arestați.

Răscolă de țărani în Rusia. Din Petersburg se vestesce, că în guvernamentul *Pultava* țărani s'au răsculat și răscolăia din ce în ce întindere mai mare. Țărani pîrjolesc și nimicesc tot ce le stă în cale. Țărani au distrus până acuma 63 de ferme. Ei nu dau piept cu miliția, însă după-ce armata se retrage, ei continuă cu opera lor de distrugere. Țărani sunt ațîțați de muncitori.

Un proces monstru. În ziua de 22 Aprilie tribunalul din Alba-Iulia a eșit la fața locului în Uioara de Murș pentru a începe procesul de calomnie, ce l'au deschiș mai mulți funcționari înalți dela ocnă în potruva lui Szilagy. Veres și Boer, lucrători, și în potruva soților lor, în număr de 300. Aceștia denunțaseră adică la ministerul de finanțe pe mai mulți funcționari înalți, că în 1898 la o licitație au primit mită dela Al. Bod. din Uioara.

„Societatea lirică-română“. Artiștii români dela opera din Bucuresci s'au constituit în societate, cu scopul de a pune bazele definitive unei opere, compusă numai din elemente românești. Ei vor să dovedească, dice „Gazeta Nouă“, că sunt elemente suficiente și bune pentru a compune o operă stabilă, fără să fie nevoie de artiști străini. Într'adevăr, deși de 20 de ani opera română se luptă în teatrul nostru, totuși nu s'a putut stabili pentru tot-deuna această trupă, cum este bună-ora trupa română dramatică. Esista un an s'au doi și se desființa prin aducerea de artiști străini. Toți artiștii lirici distinși s'au grupat acum sub direcția artistică a părintelui lor intelectual d-l G. Ștefănescu și s'au prezentat Luni la Tribunalul de notariat, depunând spre autentificare contractul lor de asociație. În stagiunea viitoare vom avea o trupă de operă română la Teatrul Lyric, a societății lirice române, și o altă trupă de operă la Teatrul Național, care probabil va fi compusă din artiști italieni. Această inițiativă a artiștilor lirici români merită să fie menționată.

Un Român vânător de urși în Franța. Cetim în „Figaro“: „Prințul Sturdza a intrat Mercuri cu automobilul în Pan (capitala departamentului Basses-Pyrénées 33.000 l. 816 Km. de Paris în direcție S-O. — Red.), întorcându-se dela o vânătoare din Pirenei. Pe bancheta dinapoi a automobilului se afla fixat un urs de 5—6 ani, având o cachetă de fochist în cap și o pipă mare în gură. Acest mecanician de nouă spec'ie, a fost împușcat de insuși prințul între Gabas și Eaux-Chaudes la distanță de 38 km. de Pan“. — Nu scim să ne bucurăm, ori să ne întristăm de acest succes costisitor al vânătorului român. Pentru a împușca un urs, ca să-l aducă cocoțat în automobil, nu ar fi nevoie să se ducă cineva așa departe.

Congregația comitatului Arad e convocată pe ziua de 30 Aprilie n. Membrii români vor avea în prețuia adunării o consfătuire.

Ce bôlă e cangrena (racul)? La congresul pentru medicina internă, care s'a ținut d'unădi în Wiesbaden, profesorul *Leyden* a vorbit despre „parasitismul cangrenei (racului)“. Până acum esista două teorii, una anatomică, care susține, că cangrena își are cauză în hiper-producțiunea bolnăvicioasă de celule, alta biologică care deduce originea cangrenei dela esistența unui parazit. În timpul mai nou prof. Leyden i-a succes a găsi parazitul. Leyden e de convingerea, că cangrena este contagiôsă, ceea-ce esplică tot mai marea ei lățire, observată în Germania și Englitera.

Baterii de obuziere de câmp. Ministrul român de război va supune, zilele acestea, semnături Suveranului decretul pentru crearea a două baterii nouă de obuziere de câmp. — baterii ce urmază să fie atașate regimentului 2 de artilerie.

Marea catastrofă din Guatemala. Se telegrafază din New-York, după depeșile sosite acolo, că, între fulgere, tunete și trăsnete, s'au reînnoit în Guatemala teribile cutremure de pământ. Orașele Matzenango și Patzun au fost complet distruse. Fulgerele au incendiat ruinele. Numărul victimelor este colosal.

Contra Irlandesilor. Din Londra se anunță, că lordul locotenent al Irlandei a dat o proclamație în care imputernicesce autoritățile de a disolva secțiunile Ligei patriotice irlandese. Astfel crede guvernul engles să sugrume ori-ce mișcare națională în Irlanda.

Colera. „Correspondenz Bureau“ din Viena, primesce din Constantinopol știrea, că la Djeddah, în Arabia, au fost, dela 8 la 10 Aprilie, trei-șeci de morți de coleră. La Medina și la Janbo, dela 7—20 Aprilie, au murit de coleră trei-șeci de pelerini.

Reuniunea română de cântări din Seliște invită la concertul ce-l va aranja Luni, în 28 Aprilie n. 1902 (a doua zi de Paști) în sala cea mare a școlii din loc. Inceputul la 7½ ore s'era. Membrii reuniunii au intrare gratuită. Pentru nemembrii prețurile vor fi: Rangul I 2 corone Rangul II 1:20 corone, Rangul III (loc de stat) 60 bani, Rangul IV (galerie) 30 b.

Unde se mănâncă mai bine și mai ieftin? La Stefan Moldovanu în Târgul Boilor (La isvorul cu bere). Loc de întâlnire a orașenilor cu cei din provincie. Veți și anunțul de pe pagina 8.

Serate de-ale meseriașilor.

Sibiu, Aprilie 1902.

Joi, la 17 Aprilie a. c., s'a ținut în localitățile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ a 4-a ședință literară.

După cetirea prin d-l notar, Ioan Apolzan, a sumarelor ședințelor administrative dela ultima ședință incoace, în care e cuprinsă într'egă mișcarea, ce se face preținderea în cauza dezvoltării clasei noastre de mijloc, presid-ntul reuniunii, d-l Victor *Tordășianu*, ne spune că d-l Victor Preda, maeștru t'emplar în Avrig și d-l Ioan Poiană, fabricant de lumînări și s'apun în Seliște, dorind să intre în legătură mai strîns cu reuniunea noastră, pe lângă al s'au înscris de membrii ordinari ai reuniunii, primul a ținut să ia parte la ședința de față, ér al 2-lea ne-a d'aruit 3 modele ruși de s'apun, fabricat de d-sa, ca să se espună în Reuniune.

D-l Preda mulțumesc reuniunii de bunul privilegiu, ce l'a făcut să pôta petrece cât-va minute plăcute în mijlocul nostru și la dorința generală ne dă câte-va momente mai însemnate din viața sa, începând cu anii de ucenicie, petrecuți în atelierul maeștrului cu renume d-l Vasile *Popovici* din Brașov; trece apoi la viața dusă în străinătate cu amicul și colegul său d-l Emil Oltean, ađi arhitect în Blasiu, la cunosințele câștigate în Cașovia, Viena, Budapesta etc. până la deschiderea atelierului său în Avrig.

Presidentul nostru, folosindu-se de acest privilegiu, atrage atențiunea maeștrilor români asupra evenimentului de mare importanță din viața noastră de meseriași, asupra edificării pompôsei catedrale, a cărui zidire se va începe în cursul anului curent, și recomandă maeștrilor de diferite branșe a-se interesa de acest lucru ale cărui rezultate atât morale, cât și materiale numai folositoare ne pot fi.

Mai este un lucru de mare importanță pentru dezvoltarea meseriilor la noi, relevat de presidentul nostru, lucru, pe care țin a-l descoperi aci, de ore-ce dela a lui eventuală norocôsă rezolvare, at'ernă intrarea clasei noastre de mijloc în o nouă viață. Vorba este de alcătuirea unei mese a învățăceilor meseriași după modelul mesei învățăceilor, esistente la conlocuitorii noștri germani. Presidentul nostru făcând o respirație asupra elementului nostru t'iner, ce îmbrățișează meseriile, „rată cum acesta tocmai în timpul, în care este a-se desvolva în cele spirituale și în cele fizice, e lipsit de hrană sufletescă și de cea corporală, lucruri ce au mare înriurință răufăcătoare asupra maeștrului de mai târziu. Conlocuitorii noștri germani, mai înaintați decât noi în toate privințele, s'au îngrijit și de fericirea acestor băeți și cu sprijinul carității

Privirea li-e visul
A două vioarele
Când sórele se scaldă
În roua de pe ele.
Trupșorul ei e fraged,
Ea singură zimbesce
Când desbrăcându-și haina
În apă se privesce.
În jur de sine-aruncă
Privirea pe furis,
Și tremură de t'émă
Că-i cineva 'n tufis.
P'ărăul cântă vesel
A dragostei cântare
Și miș de păserele
R'espund în depărtare.
Se légănă 'n tăcere
Tot codrul înflorit,
Și tot pământul pare
De dragoste robit.
Cu fața 'n bujorată
De-a dorului v'apae
Pășesce mai aprópe
Copila cea bălae.
Privesce lung p'ărăul
Și-l află 'n vorbăreț,
Și cât de dulce cântă
Și cât e de glumeț!

S'aședă lângă d'ensul
Și tremură de dor,
Ér el s'elbateg sare
Stropind-o pe picior.
Ea ride și se sbate
Și 'n gând îl îndrăgesce,
Și visătoare ascultă
Ce d'ensul îi șoptesce.
— O, ce mai stai pe gânduri?
Ți-am spus, că ești frumósă!
Și-mi ești atât de dragă
Tu dulcea mea fricósă!
Te temi d'ora de mine
Ah, ce copilă ești!
Nu veți tu cum natura
Te 'ndémná să iubesci?...
*
Se légănă 'n tăcere
Tot codrul înflorit,
Și tot pământul pare
De dragoste robit....
Învinsă de iubire
Ea mâinile 'și întinde
Și surid'end prin valuri
Pe după gât îl prinde.
În șópte dulci și blânde
Iubire și-au jurat

Și-a dragostei cântare
Prin codrii-a r'esonat....
Și mai r'esonă încă
În toiul verei calde,
Când câte-o copilă
Se duce să se scalde.
Maria Cioban.

Mărin lăutarul.

Primăvară... și cum credeți c'ași fi putut sta în casă, când totă natura se refăța în rațele sórelui?... Doritor de aer, de erbă verde și de câmp deschis, o pornii fluerând înspre marginea Bucuresciilor.
După un drum de vre-o jumătate de ceas, rămăsese departe sgomotul de tramvaie și de trăsuri, care-ți ameteșce capul. Orașul, cu acoperișurile lui de tinichea și cu sutele de turnuri, ce solipeau în rațele sórelui, se pierdea în vale ca o panoramă, ce p'area frumósă v'equată de departe.
După-ce vagabondați câte-va c'esuri pe câmpiile pline de verd'eta și de flori, mă grăbit să mă întorc acasă, amenințat de cerul, care se acoperise de nori, vestind o plóie strașnică, după cum se întâmplă de obicei în lunile de primăvară. Cerul însă

nu ținú socot'elă de planul meu, și c'um ajuns'ei printre căsuțele r'esarite ici-colo prin marginea orașului, numai ce 'ncep' o plóie furiosă. Ce era să fac?... Mă adăpostii sub strașina unei cocióbe d'arapánate, ascunsă 'n nisce tufe de liliac. Era bine de stat aci și chiar imi petreceam intru cat-va, privind cum alerga spre casă câte-un trecător apucat de plóie pe-afară.
Vedeam bine, că nu prea e speranță, să se 'nseuineze și mă băteam cu gândurile, ce-ar fi de făcut?... În timpul acesta am din interiorul colibeii un glas răgușit, acoperiat de-o voce t'ineră de fetiță. Cântau am'endoi și cântau frumos... atât de frumos, că nu mă putui opri să nu mă uit pe t'estră.
Ochii mei întâlniră privirea unui bătrân, ce se s'eda pe un sc'ăunel de lemn, țin'end în mână o vióră. Lângă el st'etea o copilă de vre-o șese ani, slăbuță și supțil de s'erăcie.
— „Hai noroc, moșule!...“
— „S'edea Dumneșeu tot bine.“
apoi v'ed'endu-mă mai limpede, se uită fórtă cercetător la mine, cu un aer de nelocredere. Copila se ghemuise lângă el și mă privea fricósă, ca o c'aprióră speriată.
— „Se vede, că te-a apucat plóia pe aci, conașule!“

...și, vino mâne diminată
 ...și, vino mâne diminată
 ...și, vino mâne diminată

Pozi pe interpretul meu să spun, în limba lui, în fonograful, pe care-l aveam, în locul bunicului ca nepotul său să fie sincer și să trăască în prietenie cu Europeanii, care n'au venit, decât pentru binele Barașilor.

A doua zi veni șeful; îl introdusei într-o cameră obscură, în mijlocul căreia sub o masă era ascuns fonograful.
 — Indată-ce intrăii spusei, că-l voiți face să audă pe bunicul său și pusei aparatul în mișcare. Efectul fu gróznic. Auđind vocea bunicului său, șeful fu cuprins de nebunie, fugi, se întorse însă imediat, se declară culpabil și redete boii.

Etă deci o nouă întrebunțare a fonografului. Ce ar dice ore mulți din politicienii noștri, când în mijlocul celor mai înflăcărare discursuri ar audă, nu ca șeful Baras pe bunicul său, ci propriile lor discursuri, ținute numai cu câte-va luni mai înainte? Nu ar fugi ore ca șeful Baras? Său nu s'ar declara culpabili cei-ce ar fi sinceri ca Barașii?

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,
 se pot procura următoarele cărți:
 (La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri istorice.
Memorii din 1848-49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)
„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesantă și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. **Francisc Rieger** în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea morméntului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pintea Vitezul“, tradițiunii legende și schițe istorice, de **Ioan Pop-Retezanul**. Oea mai completă scriere despre eroul

...și, vino mâne diminată
 ...și, vino mâne diminată
 ...și, vino mâne diminată

Vol. II. **Fitotechnia**, séu cultura specială a plantelor, 38 côle de tipar cu 202 figurî în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootechnia**, séu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lăănăria și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figurî în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. **Economia Rurală**, séu organizațiunea și administrarea moșiilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d lui prof. Maior se deosebese esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratéză tóte cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tóte țerile locuite de Români, pe basa progreselor actuale ale științei și tehnicei agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru școlele poporale compusă de Teodor Roșiu, învătător la șola principală română din Lepușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. pl. 5 b Porto.

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamarek, cu un studiu asupra lui Lamarek de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă studiu economic de Dr. George Maior, pro esor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăce în țără săracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Cursul pieței Brașov.
 Din 26 Aprilie n. 1902.

Banenota rom. Cump.	18.98	Vënd.	19.02
Argint român.	18.40	„	18.44
Napoleonilor.	19.—	„	19.10
Galbeni	11.30	„	11.40
Ruble Rasesci	126.—	„	127.—
Mărci germane	58.50	„	—.—
Lire turcesci	10.72	„	—.—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	„	101.—

Ulei de rapiță	rafinat dublu	56.75	57.25
Ulei de in	„	47.25	47.75
Unsóre de porc	dela Pesta	—	—
„	dela țără	—	—
Slănină	svântată	—	—
Prune	din Bosnia	—	—
„	„	—	—
Lictar	Slavon și Serbia	17.50	18.—
„	din Serbia în s.	—	—
Nucă	slavon nou	—	—
Gogoși.	sêrbesc	—	—
„	din Ungaria	—	—
Miere	unguresci.	—	—
„	sêrbesci	—	—
Ceră	brut	—	—
Spirt	Drodiute de s.	—	—

Bursa de București
 din 23 April 1902.

Valori	Do-bândă	Scad. cup.	Cu bani gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	95.1/2
„ „ Impr. 1892	5	Ian.-Iul.	97.—
„ „ din 1893	5	„	97.—
„ „ 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	88.3/4
„ „ Impr. de 32 1/2 mil.	4	Ian.-Iul.	84.—
„ „ Impr. de 50 mil.	4	„	85.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4	„	85.—
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4	„	85.—
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4	„	85.1/2
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4	„	85.1/2
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6	Mai.-Nov.	—
„ Casei Pensiuilor fr. 300	10	„	—
„ comunei București 1883	5%	Ian.-Iul.	—
„ „ „ din 1884	5	Mai.-Nov.	—
„ „ „ din 1885	5	Iul.-Dec.	—
„ „ „ din 1890	5	Mai.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	Ian.-Iul.	95.3/4
Scris. fonciare rurale din 1890	4	„	84.—
„ „ urbane Bucuresc	5	„	82.3/8
„ „ „ Iași.	5	„	77.1/2
Oblig. Soc. de basalt artificial	6	„	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	150 v.	—
Banca Națion. ult. iv. 85.—	500	intr. v.	—
Banca agricolă.	500	150 v.	2280
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	255.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	„	167.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„	398.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„	395.—
Soc. rom. de hârtie ult.	100	„	—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„	—
Soc. rom. de petrol l em. u. d. 0	200	„	—
„ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„	—
„Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30 l.	1000	„	—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„	—
20 franci aur	—	„	—
Fabricile Unite de gazose.	12	„	—

Scompturi:

Banca nat. a Rom.	6%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	7	P tersburg	5%
Banca agricolă	9-10%	Berlin	—
Londra	3--	Belgia	3
Viena.	3 1/2	Elveția	3 1/2

această meserie. Cândote vechea și noua metodă de argăsit pelea, do-rește se fie conducător în vr'o lucrătore, ori la o societate ce s'ar ocupa cu meseria timăritului.
 Doritorii să se adreseze la redacția „Gaz. Trans.“
Joan Calamariu.

CAFEA

din Fiume.   din Fiume.

5 Kgr. MANILLA 13 cor. 50 b.

5 Kgr. NEW CUBA 15 corone.

5 Kgr. CAFEA CUBA 16 cor. 50 b.

5 Kg. SOERABAJA 16 cor. 50 b.

Rezumitele și escelentel e soiuri de Cafele amestecate

2 Kgr. Soerabaja.
 1 1/2 „ Madjokerto Java,
 1 1/2 „ Brabatros Mocca.

5 Kgr. 19 cor. 16 bani.

« Ceva mai bun nu există. »

Vămuite și franco, fără alte spese, trimite cu rambursă, séu dacă se trimit bani.

5-5.(470)

IMPORT de CAFEA

din Fiume. «

Societate VIRAG JENÖ.
din FIUME.   Cutia poștei 77.

« Prețuri curente gratis. »

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÎ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURÎ.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în totã mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31																								
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Wann habe ich Geburtstag? Jeder versuche sein Glück mit der an seinem **Geburtstage** verzeichneten Nummer. In diesem Kalender ist an **jedem Tage** des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei **umgehender** Bestellung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen vergriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Intréga întreprinderii e pusă sub supravegherea statului.

Prețul original al **losurilor** stabilit după plan Clasa I.:
Pentru o optime (1/8) fl. — 75 séu cor. 1.50; pentru un patrar (1/4) fl. 1.50 séu cor. 3.—
" " jumătate (1/2) fl. 3.— " " 6.—; " " întreg (1) fl. 6.— " " 12.—
 Se trimet cu ramburs séu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficióse se expediază după tragere. Planuri oficióse gratis.
 Ne rugăm comande de losuri originale a se trimite direct la noi până în

I Maiú a. c.

Filialele:

A. TÖRÖK & Co.

- Waitzerring 4.
- Muzeumring nr. 11.
- Elisabethring 54.

casă de bancă
 Budapest, VI Theresienring 46/a.

Multe și foarte mari câștiguri am solvit noi prea stimaților noștri clienți și anume în timp scurt peste cinci și jumătate milioane de coróne.

Scrișore de comandă de tăiat.

Domnului A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Binevoii a trimite ..... Losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. împreună cu planul oficial.
 Suma de fl. .... (a se lua cu ramburs, ur-) (Ce nu convine
) mézá cu mandat postal.) sé ștergeți).

Adresa acurată.

Mureșianu, Brasov.

versul străinătății la America.*)

Plecat'am Dómne de-acasă, Dómne cu inima arsă... Plecat'am Dómne de-acasă, Dómne cu inima arsă...

***

Esind din sātuțul meu Of! cum imi cădea de greu, Esind din al meu hotar... Esind din sātuțul meu Of! cum imi cădea de greu...

*) Versurile acestea le-a primit studentul oc... *) A-se daína = a-se legăna cu putere.

Am mers și si nópte într'una Pân la gara de pe urmă... Am mers și si nópte într'una Pân la gara de pe urmă...

Omu, când călătorește Dómne, multe mai pătesce... Omu, când călătorește Dómne, multe mai pătesce...

Vorbe înțelepte.*)

- Patria negustorului este buzunarul lui. - Decă iubim pe cine-va, este ca și cum am iubi întréga lume...

Mulți dintre ómeni comit ticăloșii la drépta, ca se pară onești la stânga.

- Ce ridicole sunt obiceiurile - altuia.

- Un orator mai curénd isbutesce a convinge o adunare, decât pe un individ.

- Cel dintăi dintre marile interese ale ómenirii, este cel religios.

- Cine are adevérate merite personale, va recunósce fórte bine greșelele propriei sale nații, fiind-că le are tot-déuna inaintea ochilor.

- Precum sórele este lumina corpului, astfel credința este lumina sufletului.

- Bunului patriot și fumul țerei sale i-se pare dulce și mirositor.

- Prima educație e cea mai importantă, și ea aparține incontestabil mamelor.

- O singură eróre póte ruina ordinea socială.

- Mult mai des lăudăm ceea ce este lăudat, decât ceea ce e laudabil.

- A uita și a erta cu totul însemnéză a asvărli pe feréstră o experiență fórte scump plătită.

- Cine își calcă onórea și credința, pierde stima și încrederea pentru tot-déuna, or-ice ar face și or-cine ar fi; urmările fatale ale acestei pierderi nu vor întârđia de a se arăta.

- Pentru credința, pentru patrie totul e permis.

- Femeia lucrătóre cunună este bărbatului său, că precum viermele este în lemn, așa femeia făcătóre de rău își pierde bărbatul.

- Cât timp arde focul sacru al iubirei de patrie, o națiune e liberă activă și puternică.

- Și decă am pierde întréga noastră avere, se ne păstrăm neatinsă onórea.

*) Din cartea „Vorbe înțelepte“, culese de Aurel C. Popovici.

- Traficul onórei nu îmbogățesce.

- Cu cât este cine-va mai desprețuit și mai de batjocură, cu atât are o limbă mai desfrănată.

- Onórea e ca și junetea; odată perdută, nu se mai redobândesce.

- Fără o inimă onestă și bărbătescă, nimeni n'a reușit ca sémă să se țină de el.

- Fie-care om are un drept firesc la onórea sa, și or-cine încercă a i-o compromite, e mai rău decât un hoț, care te atacă în drumul mare spre a-ți fura pungă.

- Prin educația femeilor trebuie începută educația bărbaților.

- Scepticismul are caracterul inteligențelor mărginite și trufașe.

MULTE ȘI DE TÓTE.

Scrisorile primite de Suverani.

Regele Eduard al Angliei primesce zilnic nu mai puțin de 3000 diare și 1000 de scrisori, pe când împératul Germaniei și țarul Rusiei nu sunt plictisiți pe di decât cu câte 6-700 scrisori și petiții.

Vindecarea gângăviei.

S'a observat, că aprópe nici odată, séu fórte rar, gângavii se împiedecă în vorbire când vorbesc numai în sópte.

Im primele de ce zile gângavul se nu vorbescă de loc. Abținerea acésta de a vorbi liniștesce organul vocal și forméză începutul tratamentului.

Se asigură că acésta cură ar reuși în tóte casurile de gângăvie.

O țéră unde domnesc femeile

Aprópe de țermul sudic al Indiei se află o insulă numită Minikoi, în care domnesc o stare de lucruri cu totul inversă, decum e la noi.

Cel mai bérán animal din lume.

În grădina zooligă din Londra se află cel mai bérán animal, dărúit de Walter Rotschild. El o bróscă testósă de o greutate fenomenală.

Puterea de reproducere a sórecilor.

Cine n'a avut alt-ceva mai bun de făcut, a calculat și năsdrăvânia acésta. Doi sóreci, un bărbat și o femeiușcă, pot da nascere, în interval de trei ani, la 1000 de pușori.

Birurile și oftea.

Un medic frances și-a esprimat părerea, că mărirea birurilor este în strînsă legătură cu oftea și cauza număróselor casurí de tuberculósă.

POSTA REDACȚIUNELI.

D-lor S. T. F. în B., V. L. T. în H. și V. A. în I.: Poesiile, ce ni-ați trimis, nu se pot publica.

Bistrița: Mulțumim de informațiune. Declarația din cestiu ne am publica-o, decă prin ea nu s'ar suscita din nou o afacere peste care s'a trecut deja.

„Aberațiuni“. — Conținutul fiind ca titlu, le-am dat la coș.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) Lascar Vioreșcu, O icónă a Moldovei din 1851 de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută acésta scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura noastră.

2) Poesii de Veronica Micle, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto).

3) Poesii complete de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poeziile lui ocupă un loc frumos în literatura română.

4) Instrucțiunea gimnasticeii în școlele de băeți și de fete. Cu 57 figurí în text, de D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școla normală de institutori din București.

5) Originea monedelor (a banilor) de M. C. Suțu, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din București.

6) Poesii de F. M. Stoianescu. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit.

7) „Vrei să te iubescă bărbatu?“ Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și fórte potrivite pentru familiile bune.

Calendarul săptămânei.

APRILIE. (1902) are 30 zile. PRIER.

Table with 3 columns: Zilele, Călend. Iul. v., Călend. Greg. Rows include Dum., Lun., Marți, Merc., Joi, Viner, Săm.

Țergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 22 Aprile n. de 40,659 capete, la 23 Aprilie au intrat 1387 capete și au eșit 758 capete, rămânând la 24 Aprilie n. un număr de 41,288 capete.

Se notéză marfa ungrúescă: vechegrea dela 98.— 102 fil. tînără grea dela 102-104 fil., de mijloc dela 100-102 fil. ușórá dela 102-103 fil. — Sêrbescă: grea 100-102 fil., de mijloc 98-100 fil., ușórá 98-100 fil. kilogramul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Desfacere totală.

Din cauza desfacerei totale de negoț vând toate mărfurile aflătoare în prăvălia mea
 din Strada Porții Nr. 24
 de acum înainte le vând cu prețuri fabulos de ieftine,
 precum: camgarn, ștofe de lână, Cheviot, Loden, precum și costume de bărbați și copii, mai departe covore
 pentru trepte, țole pentru cai precum și toate necesariile pentru croitorii ș. a.

Adolf F. Mazanek

 depositor de stofe și de țole.

Tot aci se pot cumpăra toate necesariile unei bolte, precum și prăvălia de este de închiriat.

1—3.(506)

Numai marfă proaspătă garantată solidă și elegantă.

Prăvălie nouă!

Cel mai ieftin deposit de încălțăminte.

Deore-ce am prin it cantități forte mari de încălțăminte pentru dame, bărbați și copii în fașonele cele mai nouă, din fabricele cele mai renumite, Karlsbad, Viena, Paris și Pesta etc.

Fiind prăvălia mea prea mică pentru așa colosală cantități, sunt silit a vinde toate mărfurile cu prețuri ieftine de mirare!

Pentru Bărbați:

- 1 păr. ghe e simple de vass, garantat solid . . . 2.60
- 1 " " cu beset de vics garantat solid . . . 2.90
- 1 " " bocanc de vics solid 3.80
- 1 " " galoșate cu lac solide 4.30
- 1 " " bocanc de iuft. galb. 4.50

Pentru Dame:

- 1 păr. ghețe pa ent cu zug, solide 2.60
- 1 " " " " nasturi . 3.50
- 1 " " Gems " " . 4.20
- 1 " " " " șirete . 3.80
- 1 " " de mănue cu lac . 4.—
- 1 " " de pele galbuă de gems cu nasu i . 4.20

Pantofi de Dril, dela 9J cr. in sus. Ghețe mici pentru copii dela 6J cr. in sus.
 Comande la măsură se efectuă prompt și cu mare acurateță.

I. D. AVRIGEANU

DEPOSIT și CONFEȚIUNE de ÎNCĂLȚĂMINTE,
 Brașov, Strada Porții nr. 34, la trei stele.

Principiul meu este, ieftin, bun și vințare multă.

ATELIER DANTISTIC

Succesorul lui L. Goldschmidt,
 Strada Michael Weiss Nr. 6
 Etajul I,
 d'asupra magazinului de obiecte de aur al D-lui Bittermann

Dinți artificiali, calitatea cea mai bună

cu plăci d'aur, aluminium seu caucinc, dantură completă cu aur, dinți singuratici etc.

Dinți fără plăci pe ceriul gurii.

— îndrepteză dinții crescuți strimb. —

- Dinți singuratici dela 3 cor. în sus.
- Dantură completă " 60 " " "

La cerere se dă pentru orî și ce lucru garanție de 3 ani.

Abonamente

la
 „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orî și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

KWIZDA

Fluid restitucional

Prețul o sticlă cor. 2.50 bani

se întrebunțeză în graju ile curții, precum și la mulție și la civili de 40 de ani pentru întărire după stră ații mari, precum și la scriintire, încordărea n vilo etc. Il face pe cal capabil de umblat, extra-ordinar la trenau.

— Veritabil numai cu marca de sus. —
 Se capetă în toate farmaciile și drog. din Austr.-ung.

Deposit principal la
FRANZ JOH. KWIZDA
 k u k Oestr. k Rumân. u fureti Bulg. Hoflieferant.
 Kreis-Apotheker KORNEUBURG bei Wien.

Scăparea familiei.

Inscripțiuca de mai sus într'adever o merită

Picăturile rusesci

ce se prepară în farmacia D-lui VASILIE MIJIN din Melence.

Aceste „Picături rusesci“ ar trebui se nu lipsescă din nici o casă. Ele sunt un mijloc neîntrecut și esecient contra durerilor interne, de stomac, mistuire, materiță și Intestine.

În timpul cel mai scurt dispar durerile amintite; lucră într'un mod binefăcătoriu contra sgârçiturilor, vânturilor colicai și diarhoi, delătură greța și neplăcerile provenite în urma stricării stomacului și din recelă, liniștesce greța și face apetit; delătură respirațiuca grea. În lipsă esremă potolesce tusa și ajută la d. sfacerea flegmei, pusă pe puțină vată la dinți găunoși ușurează durerea.

Prețul 1 cor. 60 bani (80 cr.)

Dacă se trimite înainte 2 cor. (1 fl.) medicamentul se expedeză francat.

„Picăturile rusesci“ veritabile se pot căpăta numai în farmacia
 D-lui VASILIE MIJIN în Melence,
 9—21.(424) (comitatul Torontal).

1900 Paris, Medalia de ur

JULIUS MÜLLER'S

successorul

ALFRED TARTLER

ca deositar principal, și

Fritz Hasenmeyer,
 Hein. Petersberger,
 Ernst Jekelius,
 Cafeneaua Transvaal,
 Bede Antal,
 Rudolf Stingl,

ca deositari, recomandă on. public din Brașov

Vinuri

veritabile naturale, curate, de calitate superioară a furnisorului curții c. și r.

JOSEF B. TEUTSCH

din Sighișora.

Cea mai fină Bere de serbători

se vinde în Restaurantul „La isvorul cu bere“ str. Tergul boilor nr. 1,

asemenea se servesc și diferite mănăcări bune, gustose cu prețuri moderate. Serviciu prompt.

Mă rog de o cercetare cât mai numărosă a restaurantului meu.

Cu totă stima
 Stefan Moldovan.

DEPOSIT de articole igienice.

DEPOSIT de mărfuri de gumi din Paris.

J. REIF Specialist, VIENA

I., Brandstätte 3.

Prețuri curente în coverte închise franco și gratis

Trimiterea în provincie cu Rambursă. Discreț. à K. 2, 4, 6, 8, 10 etc.

Cumpărători de motore

înainte de a cumpăra, se se convingă care este fabricatul cel mai bun.

Fabrica de motore din Drezda, soc. pe acții.

(fost Hille).

Fabrică cele mai bune Motore cu Benzin și Gaz. Locomobile cu

Benzin pentru mori. Mașini perfecte simple, trainice, sigure și spese puțină la regie. Stau la dispoziție cele mai mulțumitoare referențe, despre mașinele liferate.

Representanța generală și deposit de mostre la

IGNAZ GELLÉRT & C-o Budapest

VI. Theresienring 41. (lângă gara de Vest).

La esposiții și examinări de concurență distinsă cu prețurile prime.